

STRUČNÁ ANOTACE

Monografie věnovaná Janu Sobotkovi (1862–1931), přednímu českému geometrovi přelomu 19. a 20. století, sestává z pěti kapitol, čtyř faktografických příloh a obrazové přílohy.

Sobotkův profesní růst spolu s jeho životními osudy je předmětem první kapitoly. V jednotlivých částech je čtenář seznámen s jeho rodinou, vzděláním, prvním zaměstnáním na místě asistenta na české technice v Praze, s jeho další kariérou ve Vídni, Brně a v Praze.

Ve druhé kapitole jsou uvedeny konstrukce úseček, které přibližně rektifikují daný kruhový oblouk nebo kružnici, a porovnání jejich přesnosti. Vedle rektifikací popsaných v Sobotkově učebnici *Deskriptivní geometrie promítání paralelního* jsou připomenuty některé konstrukce dalších českých i zahraničních matematiků.

Hlavní směry Sobotkovy práce, tj. fokální konstrukce kvadrik, Apolloniova úloha, konstrukce normál ke kuželosečce, deskriptivní geometrie, jsou vyzdvíženy v třetí kapitole.

Následující kapitola je věnována obsáhlé Sobotkově učebnici *Deskriptivní geometrie promítání paralelního*. Píše se v ní o jejím ohlasu v Čechách i v zahraničí, je porovnávána s tehdejšími zahraničními učebnicemi a zhodnocena z pohledu prvního a posledního desetiletí 20. století. K Sobotkovým syntetickým postupům jsou doplněny poznámky a postupy užívající analytickou geometrii.

V závěrečné kapitole jsou popsány elementární konstrukce os elipsy z jejich sdružených průměrů provedené Apolloniem, A. F. Frézierem, L. Eulerem, M. Chaslesem, D. Rytzem, M. Meyerem, O. Brochem, O. I. Somovem, J. Steinerem, A. Mannheimem, C. Rodenbergem, F. Graefem, K. Pelzem a J. Sobotkou. K jednotlivým konstrukcím jsou uvedeny analytické důkazy, do závěru kapitoly jsou přidány ještě dva dodatky (Chaslesova věta, Výhled do trojrozměrného prostoru).

Faktografická část obsahuje seznam Sobotkových publikací a recenzí, přehled jeho pedagogické činnosti, seznam jím posuzovaných disertací a soupis přednášek a seminářů, které absolvoval na české vysoké škole technické a české Karlo-Ferdinandově universitě v Praze. Reprodukce fotografií, archívních materiálů a jiných dokumentů tvoří obrazovou přílohu monografie. Na závěr knihy byl zařazen jmenný rejstřík.